

A
B
C
D
E

Renhållningsförvaltning
BEHANDLING OCH ÅTERVINNING

**Ansökan om medel ur Stockholms stads miljömiljard andra
ansökningsomgången**
Projektområde: Sanering av förorenad mark

**Grovsanering av markområdena inom
Lövstaområdet där byggnaderna stått**

Föreslagen insats.

Renhållningsförvaltning söker medel för att i samråd med Gatu- och Fastighetskontoret, Stockholms Länsstyrelse och Miljöförvaltningen genomföra sanering av resterande område inom Lövsta efter rivning av byggnader, täckning av Östra tippområdet och skoning av hela gamla tippområdets strandkant mot Mälaren, så att området kan användas för kommunalteknisk verksamhet.

I denna ansökan ingår också sluttäckning av Norra tippområdet, om detta område som ligger utanför Renhållningsförvaltningens arrendeområde, inte upplåts till annan kommunal teknisk verksamhet.

Sökta medel.

Ur miljömiljardens andra ansökningsomgångs ”Sanering av förorenad mark” ansöks om 120 Mkr.

Under 2004 har Renhållningsförvaltningen sökt och fått medel ur stadens miljömiljard första ansökningsomgången för att kunna sluttäcka Östra tippen och att åtgärda hela tippkanten mot Mälaren. Dessutom har medel erhållits för rivning av byggnader såsom förbränningsanläggningen, byggd under 30-talet, m.fl..

Området som benämns Norra tippen ligger utanför den del av Lövstaområdet som arrenderats av Skafab och nu arrenderas av Renhållningsförvaltningen. Norra tippområdet ingår i Renhållningsförvaltningens ansökan om medel för att tillsammans med de kvarvarande delarna av området som arrenderas av Renhållningsförvaltningen grovsaneras och täckas. Norra tippområdet kräver samråd med Gatu- och Fastighetskontoret då Gatukontoret troligen är den senaste verksamhetsutövaren inom området.

Om Renhållningsförvaltningen tilldelas de medel ur miljömiljarden som ansökts, kommer arbetet med de olika delarna av avslutningsarbetet påbörjas redan under 2005 och i huvudsak följa förslaget till avslutningsplan för området som Renhållningsförvaltningen tagit fram.

För närvarande bedöms möjligheten att via framtida avfallsavgifter täcka kostnaderna för avslutning av Lövsta tippområde inte som möjlig då tippen inte tagit emot något material för deponering sedan 80-talet första del.

Bakgrund

Lövsta området införskaffades redan 1885 då med inriktningen att användas för stadens avfallshantering. Initialt användes området bara för deponering, men med åren utvecklades verksamheten. Från och med 1911 deponerades inte bara avfallet som transporterades ut till anläggningen utan en förbränningsanläggning hade byggts. Förbränningsanläggningen användes i huvudsak för att destruera avfallet, men redan från början var anläggningen utrustad med en liten generator för att producera energi för det egna behovet inom området. Under 1920-talet behövde emellertid en del avfall ånyo deponeras och under 1930-talets senare hälft byggdes en ny förbränningsanläggning för att staden skulle kunna ta hand om avfallet utan att deponera detta. 1986 stängdes denna förbränningsanläggning.

Från 1970-talets senare del har området utvecklats med verksamheter som tagit om hand delar av avfallet för återvinning. Under slutet av 1970-talet och början av 1980-talet fanns en sorteringsanläggning för hushållsavfall på området. Denna kunde sortera fram återvinningsbara material som papper, plast, metall och kompostråvara. Anläggningen var tyvärr före sin tid och återvinningsindustrin som skulle använda det framtagna materialet var ännu inte tillräckligt utvecklad för att kunna utnyttja materialen.

Anläggningen är idag avvecklad och byggnaden såld till Svensk Freonåtervinning AB, som i byggnaden tar hand om kyl- och frysmöbler för återvinning av plast, metaller och freon (CFC). Denna verksamhet pågår idag och är en av de största freonåtervinnarna i Sverige och täcker väl hela Mälardalens behov av hantering av kyl- och frysmöbler. Under 1980-talets början byggdes en återvinningscentral inom området.

Återvinningscentralen är avsedd och utformad för mottagning av hushållens sorterade grovavfall. Från återvinningscentralen transporteras detta avfall till återvinning. Verksamheten finns kvar idag och har byggts ut under 1990-talet. Återvinningscentralen är mycket välbesökt och uppskattad av hushållen. Inom Lövstaområdet har under slutet av 1990-talet och början av 2000-talet uppförts en anläggning för sortering av brännbart grovavfall och brännbart industriavfall samt en sorteringsanläggning för jord och grus. Båda dessa anläggningar har uppförts, ägs och drivs av privata entreprenörer. Intill den mark som Renhållningsförvaltningen arrenderar av Gatu- och Fastighetskontoret ligger en demonterings- och återvinningsindustri för elektriska och elektroniska produkter som ägs av RagnSells Elektronikåtervinning AB.

Under våren 2004 har Renhållningsförvaltningen sökt och fått medel ur stadens miljömiljarden för att kunna sluttäcka Östra tippen. I detta ingår också att åtgärda hela tippkanten mot Mälaren liksom medel för rivning av byggnader såsom förbränningsanläggningen byggd under 30-talet.

Området som benämns Norra tippen ligger utanför den del av Lövstaområdet som arrenderats av Skafab och nu arrenderas av Renhållningsförvaltningen. Fd. Gatukontoret är troligen den senaste verksamhetsutövaren inom området.

1. Projektet mål, syfte och förväntade resultat.

Målet är att täcka kvarvarande del av gamla soptippen och grovsanera marken där byggnader och annan verksamhet pågått. Genom att genomföra grovsaneringen och sluttäckning kommer området åtgärdas så att inläckage av nedbörd ovanifrån minimeras. Därmed minskas risken för framtida läckage från området ut i Mälaren och delar av området kan fortsatt användas för kommunalteknisk verksamhet och annan verksamhet med avfallshanterings- och återvinningsinriktning.

Norra tippområdet täcks i enlighet med beskrivningen för sluttäckning som finns i det förslag som Renhållningsförvaltningen tagit fram som "Avslutningsplan för Lövsta deponi", om inte området kommer att användas annan kommunal teknisk verksamhet utanför Renhållningsförvaltningens ansvarsområde. Om området får en sådan användning får området grovsaneras och täckas på ett sådant sätt som framkommer vid samråd mellan verksamhetsutövaren och miljömyndigheten.

2. Översiktlig projektplan.

Området inom Lövsta gamla soptipp kommer, under 2005-2008, grovsaneras och avslutas för delar som inte kommer att användas för kommunal teknisk verksamhet med den inriktningen som finns i det förslag som Renhållningsförvaltningen tagit fram som "Avslutningsplan för Lövsta deponi".

Delarna av området som kan och kommer att användas för kommunal teknisk verksamhet kommer, under 2005-2008, att grovsanera och täckas på det sätt som arbetas fram genom Renhållningsförvaltningen i samråd med Gatu- och Fastighetskontoret, Stockholms Länsstyrelse och Miljöförvaltningen i Stockholm.

3. Översiktlig projektorganisation.

Stockholms Stads Renhållningsförvaltning ansvarar och genomför grovsaneringen och täckningen av Lövstaområdet. Huvudprojektledare är personal inom Renhållningsförvaltningen.

Gatu- och Fastighetskontoret kommer ingå i projektets referensgrupp för att delge kunskaper inför områdets framtida användning.

Projektet kommer att samråda med Stockholms Länsstyrelsen och Miljöförvaltningen för att använda lämpligaste teknik med hänsyn till områdets framtida användning med kommunal teknisk verksamhet.

4. Beskrivning av projektets kostnader, intäkter och finansiering.

Grovsanering och täckning av berörda delar av Lövstaområdet beräknas kosta 120 Mkr. Kostnaden är beräknad utifrån erfarenheterna i de parallella utredningsuppdrag som gjorts via Gatu- och Fastighetskontoret under 2003. Dessa parallella uppdrag indikerade att sanering och täckning av Lövstaområdet vid en framtida användning för bostäder skulle överstiga 400 Mkr. Användning av området för kommunal teknisk verksamhet beräknas att inte kräva samma hantering och därmed inte innebära samma kostnader. Ansökan innehåller därför den kostnad som angavs i de parallella uppdragen om området fick en annan användning än som bostadsområde.

5. Projektets påverkan på framtida kostnader och kostnadseffektivitet.

Grovsanering och täckning av berörda delar av Lövstaområdet kommer att behöva genomföras någon gång i framtiden och kostnaderna kan inte förväntas bli lägre om detta genomförs senare. Dessutom kommer föreslagna åtgärderna att minska riskerna för läckage till Mälaren och bör därmed avsevärt minska risken för framtida föroreningar till Mälaren på grund av Lövsta gamla soptipp.

Skulle Renhållningsförvaltningen inte få söka medel från Miljömiljarden för åtgärder av Lövsta tippen måste förvaltningen lämna en ansökan till staden om annan finansiering av åtgärderna. För närvarande bedöms möjligheten att via framtida avfallsavgifter täcka kostnaderna för avslutning av Lövsta tippområde inte som möjlig, då tippen inte tagit emot något material för deponering sedan 80-talet första del.

6. Projektet i relation till miljöprogrammet och växthusprogrammet.

Miljöprogrammets delmål som delvis berörs är:

4.3 ”Ingen exploatering ska ske i följande mark- och vattenområden

- de 13 områden som utreds för naturskydd,
- biotoper, biologiska spridningsvägar, buffertzoner och rekreationsytor som är särskilt värdefulla ,
- livsmiljöer för skyddsvärd arter enligt ArtArken”.

Projektet bidrar till att området kan omvandlas till ett rekreationsområde längs Mälarens strand såsom anges inom Översiktsplanens Kyrkhamns - Lövsta området.

4.4 ”Förorenade marker ska kartläggas och sanering ska påbörjas. Spridning av föroreningar sak förhindras”.

Projektet bidrar till att staden tar ansvar för en del av den miljöskuld som stadens före detta soptipp i Lövsta utgör. Projektets åtgärder innebär att spridning av föroreningar som finns i den gamla soptippen begränsas så långt det är tekniskt-ekonomiskt möjligt med dagens teknik.

7. Projektets pådrivande roll.

Projektet bidrar till att staden tar ansvar för och åtgärdar en del av den miljöskuld som staden har.

8. Uppföljning, dokumentation, erfarenhetsspridning.

Projektet kommer att dokumenteras under arbetets gång och kommer att följas upp genom ett kontrollprogram för området. Då projektet kommer

att använda bästa kända teknik kommer genomförandet och uppföljningen vara en del av den kunskapsbank som finns inom landet för avslutning av gamla deponiområde som ligger i eller i omedelbar närhet till vattenområden.

9. Risk.

Om inte projektet genomför är risken för att kostnaderna för avslutning av Lövstaområdet blir avsevärt högre.

Skulle Renhållningsförvaltningen inte få söka medel från Miljömiljarden för ännu ej beviljade åtgärder av Lövsta området måste förvaltningen lämna en ansökan till staden om annan finansiering av åtgärderna. För närvarande bedöms möjligheten att via framtida avfallsavgifter täcka kostnaderna för avslutning av Lövsta tippområde inte som möjlig, då tippen inte tagit emot något material för deponering sedan 80-talet första del.

Risken är också att läckage ut till Mälaren blir större än om området åtgärdas relativt omgående.